

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 12C/150/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514208412
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Trtalová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2016:3514208412.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom samosudkyňou JUDr. Erikou Trtalovou v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., IČO 36 234 176, so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, proti odporcovi: A. P., D.. XX.XX.XXXX, občan Slovenskej republiky, bytom Č., O.. X. XXX, o zaplatenie 356,58 Eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

I. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 259,- Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 259,- Eur od 17.05.2012 do zaplatenia a to všetko do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti návrh zamieťa.

III. Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 9,50 Eur do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 08.09.2014 domáhal, aby súd rozhodol o uložení povinnosti odporcu zaplatiť istinu vo výške 356,58 Eur, vyčíslený ročný úrok z omeškania vo výške 66,40 Eur a úrok z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 356,58 Eur od 29.08.2014 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ ako veriteľ uzatvoril s odporcom ako dlžníkom dňa 20.09.2011 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú úverové zmluvné podmienky navrhovateľa. Predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 259,- Eur zo strany navrhovateľa odporcovi. Odporca sa zaviazal peňažné prostriedky vrátiť v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 26,72 Eur. Odporca bol povinný splácať úver v pravidelných mesačných splátkach splatných v zmysle uzatvorenej úverovej zmluvy. Odporca si svoje povinnosti riadne a včas neplnil, a preto v zmysle hlavy úverových zmluvných podmienok s názvom Ukončenie úverovej zmluvy o poskytnutí úveru bol odporca navrhovateľom listom zo dňa 26.04.2012 vyzvaný k splateniu celého zostatku úveru, ktorý pozostáva z nezaplatených splátok po splatnosti, upomienky a zo zosplatených budúcich splátok, v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Nárok navrhovateľa pozostáva z istiny vo výške 115,74 Eur, úroku vo výške 44,58 Eur, zosplatennej istiny vo výške 143,26 Eur, upomienky II. vo výške 36,- Eur a zmluvnej pokuty vo výške 17,- Eur.

Odporca sa k podanému žalobnému návrhu nevyjadril.

Podľa § 115a ods. 1 O.s.p na prejednanie veci samej nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Po posúdení uplatneného žalobného nároku, súd vec posúdil ako drobný spor, vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania, rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30.06.2016.

Súd zistil tento skutkový stav:

Medzi navrhovateľom a odporcom bola dňa 20.09.2011 uzatvorená úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie bezúčelového úveru vo výške 259,- Eur, ktorý sa odporca zaviazal vrátiť v 12 mesačných splátkach, každá vo výške 26,72 Eur pri ročnej úrokovej sadzbe 39,16 %, RPMN od 47,90 %. Celková čiastka splatná spotrebiteľom bola vyčíslená v sume 320,64 Eur. Odporca bol vyzvaný k splateniu celého úveru listom zo dňa 26.04.2012 s tým, aby v lehote 15 dní od odoslania výzvy zaplatil 356,58 Eur. Podľa podacieho hárku bola výzva odoslaná dňa 02.05.2012.

Z výpisu čerpania, splátok a úhrad úveru je preukázané, že odporca čerpal úver vo výške 259,- Eur dňa 20.09.2011 bankovým prevodom. Odporca doteraz nič nezaplatil.

Podľa § 497 ods. 1 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 502 ods.1 veta prvá Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

Ustanovenia Obchodného zákonníka, v rámci ktorých je zmluva o úvere považovaná za tzv. „absolútny obchod“, však v čase vzniku daného záväzkového vzťahu neobsahovali špeciálne ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, ktoré aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pôsobia ako lex specialis. Preto bolo potrebné riadiť sa všeobecnou právnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Podľa ods. 2 tohto zákonného ustanovenia v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 2 písm. a), b), j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

Podľa § 9 ods. 1, ods. 2 písm. j), k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť,

vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Zároveň musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

Podľa § 11 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatenej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol so spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.01.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Úmyslom zákonodarcu pri tzv. spotrebiteľských úveroch, teda pri právnych vzťahoch, keď na jednej strane vystupuje veriteľ (zväčša podnikateľ, finančná inštitúcia) a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol a nemôže individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy, je chrániť postavenie slabšieho spotrebiteľa pred nekalými zmluvnými dojednaniami. Preto zákonodarca pre tento zmluvný typ stanovil osobitné podstatné náležitosti pre ktoré je potrebné aplikovať aj niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj je potrebné prihliadať aj na smernicu Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru (Ú.v. ES L 42, 12.2.1987) v znení smernice Rady 90/88/EHS z 22. februára 1990 (Ú.v. ES L 61, 10.3.1990) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/7/ES zo 16. februára 1998 (Ú.v. ES L 101, 1.4.1998) ktorá bola transponovaná do nášho právneho poriadku. Hoci smernica nemá priamy účinok, je potrebné zákonné ustanovenia, ktoré boli prijaté na jej implementáciu resp. transponovanie, vykladať v zmysle dosiahnutia cieľov smernice, teda tzv. euro konformným výkladom.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi účastníkmi vznikol spotrebiteľský vzťah. Predmetná zmluva spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv. Súčasťou zmluvy sú tiež všeobecné podmienky, ktoré odporca ovplyvniť nemohol, nakoľko boli pripravené už vopred a pre veľký počet spotrebiteľov. Zmluva bola uzavretá medzi veriteľom - navrhovateľom ako právnickou osobou, ktorá má v predmete svojej podnikateľskej činnosti o. i. poskytovanie úverov z vlastných zdrojov ako podnikanie a spotrebiteľom - odporcom ako fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver ako vyplýva z predmetnej zmluvy na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Ide o zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver, teda dočasne poskytnúť peňažné prostriedky na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere v inej právnej forme - vo forme úveru a spotrebiteľ

sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Vzhľadom na charakter predmetnej zmluvy o úvere a účastníkov zmluvy je potrebné na zmluvný vzťah aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľskom práve. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere, o ktorú navrhovateľ opiera uplatnený nárok, neobsahuje obligatórne náležitosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z., ktorými sú výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, ročná percentuálna miera nákladov. Úverová zmluva obsahuje dojednanie, v ktorom je ročná percentuálna miera nákladov vypočítaná v nesprávnej výške, pretože v zmluve bola uvedená vo výške 47,90 % a podľa kontrolného výpisu bola zistená výške 50,19 %. Spôsob určenia ročnej percentuálnej miery nákladov (definovanej v § 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. ako celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, sú vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19 odkazom na jeho prílohu č. 2. Ide o tzv. základnú rovnicu, ktorá kladie do rovnováhy celkovú súčasnú hodnotu čerpaných prostriedkov na jednej strane a celkovú súčasnú hodnotu splátok a platieb poplatkov na strane druhej na ročnom základe.

Ďalej bolo zistené, že zmluva o úvere neobsahuje zákonnú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Zmluva neobsahuje presnú výšku toho ktorého nároku tak, ako to má na mysli vyššie uvedené zákonné ustanovenie. Z citovaného ustanovenie jednoznačne vyplýva, že pri stanovení výšky mesačnej splátky mal navrhovateľ v úverovej zmluve presne stanoviť mesačnú výšku splátky istiny, úrokov a poplatkov (oddelene), tak ako to predpokladá (resp. stanovuje) zákon o spotrebiteľských úveroch. Za naplnenie tejto náležitosti nie je možné považovať uvedenie mesačnej splátky bez špecifikácie istiny, úrokov a iných poplatkov. Spotrebiteľ podľa citovaných zákonných ustanovení má právo na informácie o tom, v akej sume splatí samotnú istinu úveru v mesačných dohodnutých splátkach, akú sumu z toho platí na úroky a v akej výške platí tieto úroky.

Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom takejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že v čase uzatvorenia, táto zmluva mala obsahovať aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, teda s rozčlenením jednotlivých čiastok nestačí uviesť len celkovú výšku splátok. Predložená zmluva o úvere takýto konkrétny splátkový kalendár neobsahovala. Takáto informácia je pritom významná pre spotrebiteľa, najmä pokiaľ ide o jeho možnosť zhodnotiť na základe predloženého splátkového kalendára ekonomickosť poskytnutého úveru, posúdenie, či požadovaný úrok za úver je preňho výhodný, prijateľný, resp. aby spotrebiteľ bol schopný posúdiť celkovú výšku odplaty požadovanej navrhovateľom za poskytnutý úver. (rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 24.06.2015 vydaný v konaní sp. zn. 6Co/345/2015)

Zákonným následkom nedodržania kogentnej právnej úpravy v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) a § 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z., je zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z.z.).

Vychádzajúc z uvedeného vznikla odporcovi povinnosť vrátiť navrhovateľovi len hodnotu poskytnutého úveru po zohľadnení zaplatenej časti, a preto súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť 259,- Eur (poskytnutý úver vo výške 259,- Eur - zaplatená časť úveru vo výške 0,- Eur).

Keďže odporca riadne a včas po vyhlásení okamžitej splatnosti nevrátil poskytnutý úver vznikol navrhovateľovi v súlade s ustanovením § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s ustanovením § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. (pre rozhodné obdobie bola stanovená sadzba vo výške 0,15%) zákonný nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 8,15 % ročne zo sumy 259,- Eur od

17.05.2012 do zaplattenia (deň nasledujúci po uplynutí dodatočne poskytnutej lehote na zaplattenie), na zaplattenie ktorých súd odporcu zaviazal.

Navrhovateľ si uplatnil náhradu trov konania, ktoré predstavujú náhradu za zaplattený súdny poplatok vo výške 25,- Eur. V konaní bol navrhovateľ úspešný len v časti, a to 45,26 % (čo vyplýva z pomeru úspechu a neúspechu účastníkov, keď navrhovateľ bol úspešný v 72,63 % - 259/356,58 x 100 a odporca bol úspešný v 27,37 %), a preto súd priznal náhradu za zaplattený súdny poplatok vo výške 9,50 Eur.

Súd odporcovi uložil lehotu na zaplattenie v súlade s § 160 ods. 1 veta druhá O.s.p. vzhľadom na majetkové pomery na strane odporcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne cestou tunajšieho súdu písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím dobrovoľne splnená, možno podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.